

۲۱۳۵۱۲۹

مجموعه نگاهی دیگر - ۲

طبّ و امر قدسی

نویسنده

جیکوب نیدمَن

مترجم

امیرحسین پورنامدار

سرشناسه	نیدلمن، جیکوب، ۱۹۳۴-م. Needleman, Jacob
عنوان و نام پدیدآور	طب و امر قدسی / نویسنده جیکوب نیدلمن؛ مترجم امیرحسین پورنامدار؛ ویراستار بنفشه رضایی.
مشخصات نشر	تهران: حقیقت، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۳۵ ص؛ ۹/۵ × ۱۹ س.م.
فروست	مجموعه نگاهی دیگر؛ ۲.
شابک	978-600-5231-60-1
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Consciousness and Tradition, 1982
موضوع	فلسفه
موضوع	Philosophy
موضوع	دین
موضوع	Religion
شناسه داده	پورنامدار، امیرحسین، ۱۳۶۷-، مترجم
رده بندی	B۲۹
رده بندی دیویی	۱
شماره کتابشناسی ملی	۷۲۶ ۶۳۰

انتشارات حقیقت

طب و امر قدسی Consciousness and Tradition

Jacob Needleman

تألیف: جیکوب نیدلمن

مترجم: امیرحسین پورنامدار

ویراستار: بنفشه رضایی

مجموعه نگاهی دیگر- ۲

ناشر: انتشارات حقیقت؛ تهران، خیابان گاندی، خیابان نهم، پلاک ۲۲

تلفن: ۸۸۷۷۲۵۲۹؛ فاکس: ۸۸۷۹۱۶۵۲

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۹۲۶۱۲۱

Site: www.haqiqat.ir

Email: info@haqiqat.ir

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۹

تعداد: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: شرکت چاپ خواجه

فهرست مطالب

پنج	مجموعه نگاه‌های دانش
هفت	مقدمه دبیر مجموعه
۱	دو علم طب: نکاتی در باب بهم طبت به مثابه علمی مقدس
۳	مقدمه: طرح مسأله
۸	۱. بیماری و معنی
۴۱	۲. طب و قوای دوگانه
۶۰	۳. دو دانش
۶۷	روان‌پزشکی و امر قدسی

مقدمهٔ دبیر مجموعه

طب و امر قدسی

کتاب حاضر ترجمهٔ دو مقاله از جیکوب نیدلمن است که آقای امیرحسین پورنامدار به درخواست دبیر مجموعه از زبان انگلیسی به فارسی ترجمه کرده اند و اینک با عنوان طب و امر قدسی منتشر می شود.

این کتاب، همان طور که از عنوانش بر می آید، موضوع اصلی اش شرح و تفسیر ربط طب با حقیقت قدسی است. این ربط مبتنی بر مبادی و اصولی بوده است که اکنون به طور کلی فراموش شده یا آن چنان عامیانه و سطحی و خرافی از زبان

۱. آقای پورنامدار، پیش از این، کتاب عالم زیر و زبر: هنری کربن و عرفانی اسلامی، تألیف تام چیثام (۱۳۹۷)، انتشارات حقیقت) را ترجمه کرده و با نوع اندیشه های نیدلمن آشنا است.

غیر اهل آن مطرح می شود که از همان ابتدا با موضع نفی و انکار مواجه شده و امکان هر گونه تحقیق و جستجوی عمیق را در این باره مسدود می کند.

به جهت تاریخی، هیچ گاه پزشکی از دین - اعم از ادیان ابراهیمی و غیر ابراهیمی - جدا نبوده ولی فهم این ارتباط هم به سبب دانستن برخی دستورهای طبّی یا داروهای که از آن بزرگان دین تجویز می شده یا جعلی و منسوب به آنهاست، حاصل می شود. بدین منظور باید در پی یافتن مبانی و اصول قدسی و احکام لوازم آن بود و مسائلی از این قبیل را مورد دقت و لحاظ قرار داد: آیا جسم انسان مانند دیگر موجودات طبیعی جوهری است صرفاً مادی - به تفسیر و تعبیر دکارت ممتد (res extantia) - که در تن با نفس یا روح او ندارد و از آن متأثر نیست؟ آیا بیمه ای صرفاً یک اختلال جسمانی است؟ آیا جان و روان آدمی گوهری است آسمانی یا همان است که اکنون معمولاً در علم روانشناسی (psychology) تعریف می شود و در روانکاوی (psychonalysis) می خراهند آن را بکاوند و اختلال های منسوب به آن را درمان کنند؟ آیا طبیعت بی شعور و بی جان است؟ آیا میان انسان و عالم هیچ تطابقی نیست. بدان گونه که قدما انسان را عالم صغیر

(microcosm) و عالم خارج را عالم کبیر (macrocosm) و بلکه برعکس انسان را عالم کبیر و عالم خارج را عالم صغیر نامیده اند؟

بدیهی است که با اتکاء و ابتناء به این مبادی نظری، انسان را جسم او تعریف و معنای متفاوتی می یابد و دانش پزشکی مسیر دیگری را می پیماید.

کتاب حاضر در جستجوی نشان دادن این حقیقت است. و نویسنده اش در پی آن نیست که پزشکی مدرن را - چنانکه مدّعی عوام دانشمندان است - دینی کند که این کار چه بسا بدون توجه به مبانی یادشده به نفعی معکوس خواهد رسید؛ بلکه می خواهد نشان دهد که مشکلات و نارسایی های فعلی پزشکی تا چه حدّ به سبب غفلت و کسالت پیش آمده است که در تفکر مدرن از انسان و ابعاد معنوی و جود او و - با بگشایش در عالم و در نسبتی که جسم او با جانش دارد، پیدا و متداول شده.

ترجمه این کتاب در اوایل سال ۱۳۹۸ به پایان رسید و ویرایش نهایی آن چند ماهی به طول انجامید و در نوبت چاپ

بود که بادِ دبور کرونا و زیدن گرفت^۱ و ابتلاء به ویروس کووید ۱۹ آغاز شد و برخلاف آنچه در ابتدا پنداشته می شد، منحصر به منطقه ای خاص و طوفانی زودگذر نبود و به سرعت سراسر جهان را فرا گرفت و منجر به بحرانی عالم گیر شد که لااقل در قرون اخیر کم سابقه و بلکه به نظر عده ای بی سابقه است. زخمی را که ارباب اقتصاد، سیاست، علم و... به خیال خود برای حیات تصور و براساس آن برنامه ریزی می کردند و به آن می بالیدند در هر مرور ریخت و همه را در بهت و حیرت و غم و حسرت ایام گذشته فرو برد.

چنین بود که چاپ این کتاب، هرچند مختصر و کوچک، در این وضعیت مناسب و مفید می نمود؛ به این امید که شاید بتواند موجب اندکی درنگ و تردید و مسلمات و مقبولات

۱. دبور نام بادی است که به نظر قدما از مغرب می وزد و اطباء آن را باد می شماردند؛ در مقابل "باد صبا" که از مشرق می وزد و سلامت و طراوت و شکوفایی طبیعت آورد. مولانا فکر را بادی می داند که بآن را به جنبش درمی آورد و بنا بر این که از مشرق جان بوزد یا مغرب آن، می توانا صبا باشد و سلامت و طراوت آورد یا دبور باشد و بیماری ای همچون وبا یا شاید کرونا - آورد.

زان شناسی باد را اگر آن صباست
ایمن بدن مانند آن شیر علم
فکرکان از مشرق آید، آن صباست
و آن که از مغرب، دبور با و با است
یا دبور است این بیان آن خفاست
فکر می جنباند او را دم به دم
(مثنوی معنوی، ۴/ ۳۰۵۳-۳۰۵۵)

آراء و نظریه‌ها در پزشکی و درک این نکته شود که چگونه ذره‌ای بسیار بسیار خرد به نام کووید ۱۹ که بنا بر تعریف ویروس نه جاندار است و نه بی جان، می‌تواند آدم و عالمی را به هم بریزد تا شاید «عالمی دیگر بیاید ساخت و ز نو آدمی».

دو مقاله مندرج در این کتاب، هر دو، در کتابی با عنوان هوشیاران و سنا که مجموعه چندین مقاله مؤلف از جمله این دو است، مندرج است. مشخصات کتاب و این دو مقاله به شرح ذیل است:

Needleman, Jacob, *Consciousness and Tradition*,
N.Y: Crossroad, 1967.

مقاله اول:

• "The Two Sciences of Medicine"; Notes Toward an
Understanding of Medicine as a Sacred Science, PP.

۱. این مقاله در اصل صورت منقح و مفصل سخنرانی مؤلف بوده است در همایشی بین‌المللی درباره پزشکی قدیم و جدید که در سال ۱۹۷۷ در شیراز برگزار شد و ترجمه آن توسط آقای دکتر ابوالقاسم خواجوی، تحت عنوان «نصب به عنوان علمی مقدس»، در کتاب مجموعه مقالات آن همایش، با این مشخصات، انتشار یافت: مجموعه مقالات درباره طب سنتی ایران، جمع‌آوری و ویراسته شهرام یازوکی، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۶۲، صص ۱۳۸-۱۶۷.